

## Zápis z 1. jednání komise Rady hl. m. Prahy „Pražská expertní skupina pro soudržnost“ (PRESS)

24. června 2011, 11 hod., Rezidence primátora hl. m. Prahy

---

Přítomni: z členů komise – předseda Petr Dolínek, Milan Turba, Lubomír Lédl, Petr Zahradník, Luděk Sýkora, Jan Vozáb; tajemnice – Patricia Tiso Ferulíková; ostatní – Tomáš Petříček, Markéta Borovská, Jiří Netík

Nepřítomni: Aleksandra Udženija (omluvena), Miroslava Kopicová (omluvena), Gabriela Kloudová, Petr Osvald

### **Shrnutí**

- Přítomní se shodli na potřebě vymezit priority hl. m. Prahy pro čerpání z evropských fondů, které budou v souladu se zaměřením kohezní politiky v příštím programovém období, budou pro Prahu příležitostí využít co nejefektivněji omezené evropské prostředky a budou mít pozitivní efekty i na ostatní české regiony, zejména Středočeský kraj. Argument role hlavního města a pozitivního vlivu na ostatní regiony by měl být klíčový.

- Současné pražské priority jsou velmi široce pojaté. Je zapotřebí je specifikovat a vybrat ty nejvýznamnější. Priority by měly být také vhodně propojené, je zapotřebí najít jejich vztah k ekonomickým, sociálním otázkám a životními prostředí. Priority musí vyhovovat kritériím, které stanoví experti skupiny PRESS.

- Některé aktivity je zapotřebí řešit ve spolupráci se Středočeským krajem – je potřeba určit tyto oblasti a konkrétní vazby.

- Je zapotřebí si také ujasnit, k čemu by měly priority vést, jakých cílů by mělo být dosaženo a zda je Praha schopna se k cílům zavázat.

- Bylo zdůrazněno, že je zapotřebí řešit také špatnou demografickou situaci a podpořit tak například oblast sociálních služeb. Podle řady ukazatelů Praha vykazuje nejhorší pozici v ČR a také vývoj ukazatelů je nepříznivý.

- Pokud jde o koncepční dokumenty, bylo konstatováno, že je zapotřebí opřít se o materiály, které jsou nyní k dispozici. Může se však ukázat, že některé oblasti bude zapotřebí více rozpracovat apod. Je zapotřebí ze seznamu koncepčních dokumentů vybrat ty, které budou důležité z hlediska příštího programového období.

- Shoda panovala také na potřebě zhodnotit současné čerpání evropských dotací v pražských operačních programech, zda jsou intervence dobře nastaveny a jakých výsledků bylo dosaženo (peníze vs. výsledek).

- Bylo konstatováno, že Praha jako vzdělanostní a vědeckovýzkumné centrum státu musí začít řešit současnou situaci, kdy mimo hlavní město vzniká řada výzkumných středisek, což může například způsobit odliv vědců z Prahy.

- Příští jednání PRESS se uskuteční předběžně v druhé polovině července. Na programu bude vyřazování priorit z upravené tabulky za účelem stanovení hlavních priorit.

- Úkoly do příštího jednání:

- Sepsat kritéria pro výběr priorit a poslat je do týdne ředitelce Ferulíkové (úkol pro experty)
- Upravit tabulku s prioritami Prahy – vyškrtat nejméně vhodné priority, ostatní priority specifikovat (úkol pro URM a FEU MHMP)
- Upravit tabulku s koncepčními dokumenty, vyškrtat dokumenty na základě tabulky priorit (úkol pro URM)
- Zpracovat stručné zhodnocení současného čerpání v OPPA a OPPK (úkol pro FEU MHMP)

### **Podrobný zápis:**

#### **Zahájení**

Úvodní slovo pana radního Dolínka - přivítání, zdůvodnění vzniku PRESS.

Představení všech přítomných.

Dolínek: důležitá je i přítomnost zástupců opozice – kromě p. Lébla přibude člen TOP 09, osloven Zdeněk Tůma – z časových důvodů odmítl a nyní se vyjednává o jiném zastupiteli, který by měl být přítomen na dalším jednání.

Proběhla jednání se zástupci MMR a s náměstkem ministra MPSV V. Šiškou a všichni vítají, že Praha chce vytvořit dokumenty pro další kola vyjednávání o budoucí kohezní politice. Praha postrádá strategické priority, jak pro národní úroveň, tak evropskou úroveň. Zatím mezi nejvýznamnější oblasti řadíme dopravu, životní prostředí a VaV + vzdělávání + inovace – viz podkladový materiál. Tyto priority ale nejsou blíže specifikovány.

Tiso Ferulíková: PRESS je komisí Rady hl. m. Prahy, členové byli schváleni usnesením. Dále uvedla, jaké podkladové materiály všichni dostali a je potřeba říci, zda jsou dostatečné, nebo zda jsou zapotřebí další analýzy, jak seřadit priority apod. Mezi podklady jsou také priority ČR zpracované MMR a připomínky Prahy k těmto prioritám resp. k materiálu projednávaném u kulatých stolů MMR. Dále ředitelka stručně informovala o situaci v čerpání evropských fondů v Praze v tomto období. Pokud jde o vyjednávání budoucnosti, Praha má své zástupce v různých platformách, zejména v Meziregionální poradní skupině MMR, kde nás zastupuje PhDr. Turba, stejně jako v Eurocities. Aktivně připomínkujeme materiály MMR, spolupracujeme s AK ČR a SMO ČR, nicméně Praha je v jiné pozici... Proto také vznikla tato komise. Na závěr svého vystoupení uvedla ředitelka výchozí teze (viz příloha) a zdůraznila, že si Praha uvědomuje, že získá méně peněz. Nadcházející půlrok bude z hlediska vyjednávání klíčový.

Dolínek: Je zapotřebí určit vizi Prahy, kam by měla směřovat. Nejde jen o evropské peníze.

## Diskuse

Zahradník: Zaplat'pánbůh, že Praha je bohatá. Jediná možná pozice Prahy je hrát hru celonárodního rozsahu. Hl. město má 177 % HDP, zbytek země je podrozvinutý. Praha je dopravní centrum, má vědecký potenciál, je jedno ze dvou urbánních center... Za tímto definovat priority. Pro Prahu jsou důležité i transevropské projekty – zejména silniční, železniční a snaha i o leteckou dopravu – např. zařazení letiště Praha s jeho partnerskými letišti do „core network“. Kromě vnitřních potřeb Prahy (viz první tři priority) zahrnout i oblast sociálních služeb – z hlediska demografických ukazatelů Praha zaostává, také vývoj je velmi kritický...Je zapotřebí komplexní systém sociálních služeb.

Vozáb: Nepřeceňujme to, že je Praha na 5. místě z hlediska HDP. Jsme hlavní město – nezapomínejme na tento argument.

Dolínek: Souhlasí. Je zapotřebí také spolupracovat se Středočeským krajem.

Zahradník: Například Budapešť či Varšava si s tím poradily po svém. Budapešť byla uměle rozdělena Dunajem na dvě části, které s okolním regionem tvoří dva regiony soudržnosti. Varšava se spojila s regionem Mazowieckie.

Lébl: Pokud jde o hledání záminek pro evropské peníze, tak se musíme dívat nad rámec Evropy – proto je určitě důležitá infrastruktura a nejen letiště. Praha také bude řešit demografické problémy dříve než ostatní, ať už je sousední region bohatý nebo nebohatý. Je zapotřebí spolupracovat také s jinými partnery.

Turba: Výsledek bude definován dvojitým úsilím, jednak zájmy Prahy a jednak i rámcem EU – tj. finanční perspektiva, nařízení k fondům, jejich koncepty budou v září. Veškeré priority budou muset být podloženy strategiemi. Udělali jsme přehled těchto strategií – tabulku, kde jsou jednak komplexní dokumenty, jako je Strategický plán, a pak oborové koncepce. Ukazuje se, že pro bohaté regiony budou pouze 2-3 prioritní oblasti v návaznosti na Strategii Evropa 2020. Tento sbor může být užitečný při výběru těchto priorit. Skoro jisté jsou VaV + inovace. V Praze vznikl poradní sbor pana primátora PRVEK (Pražská rada pro výzkum a ekonomiku), který je složen ze zástupců měst, AV ČR, univerzit, podnikatelských svazů... a tento sbor by měl rozhodnout o aktualizaci pražské inovační strategie. Praha v současnosti sice má inovační strategii, ta však nebyla nikdy akceptována politickou reprezentací.

Dolínek: Poukázal na problém ufinancování velkých projektů, které vznikají v Brně či Ostravě. Praha je univerzitním centrem, což musí zůstat prioritou. Dále pak doprava – jsme tranzitní nejen země, ale i samotné město... A dále pak co si přejí lidé a to je z oblasti životního prostředí renovace parků, výstavba cyklostezek... Když se podíváme na současnou situaci, tak většina městských částí již má centrální park. Nyní je tedy zapotřebí zakotvení Prahy, stanovit na co by se měla do budoucna soustředit a připravit poziční dokument na cca 8-10 stran. Je nutné říci, jaké podklady jsou ještě zapotřebí, koho případně ještě přizvat... V září/říjnu by měl být hotový draft. Zatím asi bez finanční rozvahy, která bude na konci příštího pololetí.

Vozáb: musíme se opřít o materiály, které jsou k dispozici, protože není příliš času. V průběhu možná zjistíme, jaké podklady bude např. zapotřebí více rozpracovat, určit cílové skupiny apod. Strategický plán je poměrně široce zaměřen. Bylo by dobré zhodnotit současné čerpání – které intervence jsou dobré a které špatné, především z hlediska výsledků (peníze

vs. výsledek), jaké cílové skupiny jsou zahrnuty... a vytvořit krátký dokument. Pak bychom měli diskutovat, zda intervence jsou dobře nastavené, zda není o ně zájem nebo naopak. Je potřeba mít alespoň hrubý přehled. Pokud jde o strategické materiály, je dobře, že je regionální inovační strategie, nicméně aktualizace se asi nestihne. U vzdělávání chybí zájmy Prahy v oblasti terciálního vzdělávání, kde Praha sice nemá žádné kompetence, ale měla by si říct, zda chce do této sféry zasahovat, jakými nástroji, jak provázat s VaV... Brzy se ale také musíme bavit o penězích, alespoň řádově kolik bude mít Praha k dispozici a co je reálné podpořit, abychom se nedostali do situace MMR. Přesto současné priority Prahy jsou také široce pojaté. Návrh priorit Evropské komise, který se objevil před několika měsíci, asi zůstane. Otázkou je, kolik priorit bude pro každý region. Doporučuje současný seznam pražských priorit proškrtat podle priorit EK a co nepatří do kohezní politiky, případně i to, co Praha jako bohatý region nebude moci podporovat. A pak se budeme bavit nad obsahem, který zbyde. Musíme si také ujasnit, k čemu by měly priority vést a na tom bychom se měli shodnout. MMR chystá podobné cvičení na podzim – začne se ptát, k čemu daná intervence povede, zda jsme schopni se k cíli zavázat. Záleží, do jaké míry bude trvat na racionálních odpovědích. Stanovení cílů je obzvlášť důležité pro Prahu, jako region, který bude mít málo peněz.

Sýkora: Souhlasí se škrtním priorit, které bude asi závislé na dosavadním uvažování, ale je zapotřebí zvažovat priority Prahy z hlediska EU – snažit se udělat krok dopředu. Jsou tu jednak ambice posílit postavení Prahy, ale je zapotřebí hledat vazby s ostatními regiony, jak utíkáni kompenzovat zejména Středočeskému kraji. Je také zapotřebí dobře propojit priority – např. energetické úspory spojit s inteligentním rozvoje, růstem konkurenceschopnosti, dále pak s oblastí sociální – energy poverty. Je tedy nutné vytipovat klíčové aktivity a najít jejich vztah k ekonomickým, sociálním otázkám, životními prostředí.

Vozáb: Doporučuje průřezové priority (tj. ne sektorové) a pak hledat, co může magistrát Prahy ještě ovlivnit.

Dolínek: Od vysokých škol je tu požadavek na vytvoření patentního fondu...

Zahradník: Domnívá se, že na začátku je zapotřebí stanovit čisté řešení, bez vnějších limitů a nalézt tak ideální stav. Praha by se neměla zaměřovat jen na to, co jí je kompetenčně dáno. Praha jako národní centrum by měla naplnit svůj vlivový potenciál (faktor) a ten se snažit prosadit i na vyšších místech. Z hlediska place-based přístupu je nutné se zamyslet, jaké intervence přispějí k aktivům Prahy – kde je vnitřní výnosová míra nejvyšší. Kromě aktiv má Praha jistě také handicap – ty je zapotřebí také určit a vybrat z nich ty, které se mohou za dané sedmileté období nejvíce snížit. Dále je nutné si uvědomit, že projekty musí být zajištěné i po skončení období kohezní politiky – její funkce je především akcelarovat rozvoj, motivovat...aby projekty byly udržitelné v čase.

Vozáb: polemizuje se Zahradníkem ohledně čistého řešení bez limitů – co tím myslíme... Měli bychom zahrnout i problémy a cíle Prahy, zvažovat, zda jsou financovatelné, zda jsou synergie... na všechny naše požadavky by měla být odpověď ano a tyto priority pak budou ty vhodné.

Dolínek: Minulé vedení Prahy neuvažovalo v systémovém rámci. Chtěl by prosadit nové vnímání kohezní politiky – čeho chceme dosáhnout i za přispění evropských dotací. Souhlasí, že je zapotřebí projít tabulku s prioritami a proškrtat ji, u koncepčních dokumentů pak určit, co doladit. Toto by mohlo být hotové do 2 měsíců.

Vozáb: Doporučuje proškrtat i koncepční dokumenty.

Sýkora: Měly by se stanovit kritéria, podle kterých škrtat.

Turba: Připomíná, že je zapotřebí škrtat priority i na základě minulých/současných intervencí resp. jejich hodnocení.

Vozáb: Současné priority Prahy jsou příliš obecné, pod některými si lze něco představit, pod jinými ne. Je potřeba podrobněji popsat priority.

Turba: Apeluje na experty, aby dali dohromady několik kritérií, které pošlou paní ředitelce Ferulíkové.

Dolínek: Zatím příliš nejednáme s Ministerstvem průmyslu a obchodu...

Vozáb: Je důležité VaV + I navázat na podnikatele, aby výzkum měl přínosy pro byznys. MPO s MŠMT vytvořily materiály o terciálním vzdělávání a oblasti podnikání – jak lépe využít výsledky výzkumu. Na národní úrovni se děje celá řada aktivit a Praha by se měla mezi nimi najít a ovlivňovat subjekty, které je připravují. Také v systému kohezní politiky, který vzniká, by se Praha měla najít, aby nebyla znevýhodněná. V Brně, Ostravě bude vysoká poptávka po vědcích, ti půjdou za novými technologiemi. Je potřeba se zamyslet, jak udržet tým vědců v Praze.

Sýkora: Některé aktivity, jak např. infrastruktura, VaV... je zapotřebí řešit také za hranicemi Prahy, ve spolupráci se Středočeským krajem. Doporučuje zorganizovat schůzku ke škrtání priorit, nejlépe již během července.

Turba: Žádá, aby kritéria byla zaslána ředitelce Ferulíkové do týdne. Pokud jde o přeshraniční projekty, Eurocities tlačí na Evropskou komisi, aby toto bylo v budoucnu možné...

Vozáb: Pro Prahu je důležité identifikovat klíčová témata, která jsou přeshraniční – zasahují do Středočeského kraje. Bylo by to přínosné i pro Středočeský kraj z hlediska vyjednávání priorit. Identifikovat funkční specializace, sítě...

## Závěr

Úkoly: viz „shrnutí“.

Další jednání se uskuteční během července, budou zaslány 2 termíny na výběr. Před jednáním všichni obdrží slíbené materiály.

*Zapsala: Markéta Borovská, 27. 6. 2011*